

Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego

Olga Barburska • Dariusz Milczarek

HISTORIA INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ W ZARYSIE

Warszawa 2013

Sto dwudziesta szósta publikacja Programu Wydawniczego
Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego

Redaktor naczelny
prof. dr hab. Dariusz Milczarek

Recenzenci naukowci: prof. dr hab. Krzysztof Wielecki (Uniwersytet Kardynała
Stefana Wyszyńskiego)
prof. dr hab. Andrzej Harasimowicz (Uniwersytet Warszawski)

Projekt okładki: Marta Nassalska
Redakcja i korekta: Ita Turowicz

© Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego 2013

ISBN 83-89-547-19-8

Publikacja współfinansowana ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa
Wyższego

Skład, druk i oprawa: DINKOGRAF

Spis Treści

Rozdział 1. Wprowadzenie do problematyki	5
1.1. Pojęcie integracji	5
1.2. Integracja europejska w ujęciu historycznym	7
1.2.1. Europejska tożsamość	8
1.2.2. Ewolucja „idei Europy”	12
1.2.3. Narodziny Europy.	19
1.3. Integracja europejska dzisiaj.	23

CZĘŚĆ I. GENEZA INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Rozdział 2. Podstawy jedności Europy	31
2.1. Dorobek cywilizacji europejskiej.	33
2.2. Rola Europy w dziejach świata	40
2.2.1. Zasługi i przewinienia Europy	43
2.3. Tendencje dezintegracyjne	49
2.3.1. Podziały historyczne.	52
2.3.2. Podziały współczesne	57

Rozdział 3. Teoria i praktyka europejskich procesów integracyjnych na przestrzeni wieków	61
3.1. Koncepcje teoretyczno-doktrynalne	63
3.2. Przedsięwzięcia polityczne i ekonomiczne.	72

CZĘŚĆ II. WSPÓŁCZESNE PROCESY INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Rozdział 4. Uwarunkowania europejskich procesów integracyjnych po II wojnie światowej.	79
4.1. Zasadnicze cele i motywy integracji.	79
4.2. Uwarunkowania polityczne	86
4.2.1. Globalna sytuacja geopolityczna	86
4.2.2. Sytuacja wewnętrzna	89
4.2.3. Działalność „Ojców Europy”.	96
4.3. Klasyfikacje europejskich procesów integracyjnych	102
4.3.1. Charakter instytucji, główne nurty oraz stadia integracji europejskiej	102
4.4. Główne modele integracji europejskiej	105
4.4.1. Federalizm i konfederalizm	106
4.4.2. Funkcjonalizm	111
4.4.3. Modele o charakterze częściowym.	114
4.4.4. Modele a realia integracji europejskiej	116
 Rozdział 5. Główne etapy współczesnych procesów integracji europejskiej	 121
5.1. Etap pierwszy: lata 1945–1957	122
5.2. Etap drugi: lata 1958–1969	127
5.3. Etap trzeci: lata 1970–1991	130
5.4. Etap czwarty: lata 1992–2004	141
5.5. Etap piąty: po roku 2004	160
 Wybrana literatura przedmiotu.	 173